

Rannikkotyökistön asemasta ja tehtävistä maan- puolustuksessa.

Kirj. majuri N. Sario.

I. Maan meririntaman puolustuksen yleinen luonnehtiminen.

Rannikkosotatoimintaan kuuluvissa operaatioissa on — ja tulee olla — läheisessä yhteistoiminnassa joukko erilaisia aseita ja kokoonpanoltaan erikoislaatuisia muodostelmia, jotka usein suorittavat taktilliset tehtävänsä puhtaasta maa- ja merisodankäynnistä poikkeavalla tavalla. Näiden operaatioiden tutkiminen edellyttää eri aselajien toimintatapojen, mahdollisuuksien ja niille erikoisten taktillisten ominaisuuksien tutkimista toiminta-alueen vaatimukset huomioonottaen. Vain tätä tietä voidaan hahmotella sisältö rannikkosotataidon käsitteelle. Tämän käsitteen asiallinen ja luonnollinen synty on ymmärrettävissä, kun ajatlemme kuinka erikoisissa maasto-olosuhteissa meri- ja maasodankäynnin toiminat yhtyvät ja yhtyessään osaksi luonteeltaan muuttuvat rannikkosodankäynnissä soveltamiskelpoiseksi toiminnaksi. Asia on sama, vaikka soveltamisala käsitettäisiin rajoitettuna, jolloin olisi kysymys vain rannikko- ja siihen välittömästi liittyvällä saaristoalueella tapahtuvasta toiminnasta, tai kun siihen lisätään myöskin ulkomerivaihe ja maihinnousujen suoritus. Viimeksimainitulla käsitykselläkin on oikeutuksensa ahtaiden vesialueiden ollessa kysymyksessä, mainitsehan esim. saksalainen merisotilaskirjailija, amiraali v. Kirchoff käsityksensä, ettei esim. Itämeren alueilla ole milloinkaan käyty n. s. puhdasta merisotaa.

Jos tarkastelemme materiaaliin nähden maan meririntaman puolustuksen vaatimuksia, niin huomaamme, että mereen rajoittu-

vissa valtioissa on laivastovoimilla pääpaino sitä suuremmassa määrässä, mitä enemmän valtiot ovat meren ympäröimät, mitä enemmän niiden edut liittyvät meriliikenteeseen ja mitä laajemman ja tärkeämmän vesialueen rantavaltiona ne ovat. Tällöin parhaana meripuolustuksen osana on luja laivasto, herruus merellä, ja tällöin ei rannikon kiinteällä ja siihen elimellisesti liittyvällä liikkuvalla puolustuksella (= rannikkopuolustuksella) ole rinnakkaista, vaan toisarvoisempi asema. Rannikkopuolustus saa laivaston ohella tärkeän aseman vasta, kun kyseessä ovat ahtaiden vesialueiden rantavaltiot. Mutta tosiasiana on, ettei mikään maa, ei edes meren kokonaan ympäröimä Englantikaan, pidä itseään turvattuna vain laivastovoimilla; tarvitaan tehokkaasti järjestetty rannikkopuolustus ja maihinnousujen torjuntaan maavoimia. Lisäksi on nykyään ilma-ase välttämätön osa sotavoimista, joko itsenäisiin toimintoihin käytettynä tai yhteistoiminnassa meripuolustuksen kanssa. Tiet meren yli ovat monet ja niitä on vaikea pienin voimin valvoa. Hajoitettu puolustus tällöin palvelisi vihollisen etuja. On vaikeata kohdata vihollinen merellä kootuin laivastovoimin ja vaikeata on myöskin kohdata se maihinnousukohteissa keskitetyin maavoimin. Viivyttävän ja torjuvan rannikkopuolustuksen järjestäminen on näin ollen tarpeen vaatima. Myös hävitysretkien estäminen on tällöin taatumpaa. Pienetkin voimat voivat torjua vihollisen, jolla ei ole vahvaa jalansijaa.

Rannikko voidaan — kuten eräissä maissa on tehtykin — uhanalaisuuden, pituuden, eri osien merkityksen ja puolustusmahdollisuudet huomioonottaen jakaa lohkoihin, joiden puolustusvoimat muodostavat yhtenäisen johdon alaisena toimivan rannikon puolustukseen määrätyn operatiivisen yksikön. Rannikkoa lohkoihin jaettaessa huomio kiinnitetään:

1. puolustustehtävän luonteeseen (viivyttävä, torjuva);
2. vihollisen toimintamahdollisuuksien arviointiin;
3. sotilasmaantieteellisiin puolustusedellytyksiin etenkin maihinnousuja silmälläpitäen;
4. maarintamien läheisyyteen;
5. rannikko-osan sotilaalliseen merkitykseen hallinnollisessa ja teollisuus-taloudellisessa suhteessa sekä kulkuyhteyksiin nähden.

Merkittävänä seikkana on, että rannikon puolustukseen on käytettävissä suhteellisesti tehtävien suorituksen tärkeyteen ja

tehoon nähden halpoja välineitä: pitkäikäisiä rannikkotykkeitä, verrattain helposti valmistettavia miinoja ja muita estelaitteita, ilmatorjunta- ja kenttätykkeitä sekä erilaiset käsiaseet. Puolustuksen järjestäminen oikein näillä välineillä edellyttää ehdottomasti joukkoja, jotka ovat perehtyneet tykistötaisteluun, miinoitusten laskemiseen, merivartiopalvelukseen j. n. e. Huomattava on, että näiden joukkojen on monipuolisista tehtävistään huolimatta oltava mahdollisimman homogenisia ja hyvään yhteistoimintaan koulutettuja. Järjestely vaatii kiinteitä runkomuodostelmia.

II. Rannikkotykistön asema puolustusjärjestelyssä.

Rannikkotykistö muodostaa omaamansa tehon ja muille aseille antamansa tuen perusteella edellä hahmotellun järjestelyyn edellyttämän koulutus- ja järjestelyrunгон. Viime vuonna on sekä Yhdysvalloissa, jossa on kehitetty ainakin teknillisesti mitä korkeimmalla tasolla oleva rannikkotykistö ja Ruotsissa eräissä kirjoituksissa tätä rannikkotykistön runkoasemaa selvitetty ja samoin on tutkittu rannikkotykistön tehtävien lisääntymistä (m. m. toiminnan ulottamista ilmatorjunnan alalle). Näissä kirjoitelmissa on osoitettu (evl. Öhngren Ruotsissa Kust. Art. Tidskrift:issa 1932, prik. kenraali Embick ja kapt. Milburn Coast Art. Journalissa 1932), viitaten sekä maailmansodan kokemuksiin että monivuotisiin havaintoihin sotaharjoituksissa, että rannikon puolustuksessa sovellettava taktiikka eroaa sekä armeijan että laivaston taktiikasta ja että rannikkopuolustus valmistaa kummallekin tilaisuuden omistautua omiin tehtäviinsä. Mutta rannikkopuolustukseen kokonaisuudessaan kuuluvien monien taisteluvälineiden yhteistoiminnan aikaansaaminen ja niiden sovittaminen tarkoituksenmukaiseen toimintaan monivivahteisten hyökkäystapojen vaatimalla tavalla, vaatii henkilökunnalta tarkkaa olosuhteiden vaarintottoa ja suurta tottuneisuutta. Jotta saataisiin tällöin päällystö, joka täysin on perehtynyt läheisessä yhteistoiminnassa oleviin taisteluvälineisiin: tykistö, miinoitukset, valonheittäjät, vartiobelimet, y. m., niin palvelus yhtenäisesti ja tarkoituksenmukaisesti järjestetyissä joukko-osastoissa (samassa aselajissa, nimitettäköön sitä vaikka rannikkotykistöksi, asiallisesti tarkemman nimityksen puuttuessa) on tarpeen rauhan aikana.

III. Rannikkotykistön tehtävät.

Siirtyessämme tarkastamaan nimenomaan rannikkotykistön toimintaosuutta maanpuolustuksen tehtävissä, lähdemme siitä, että rannikkopuolustuksella on sekä meri-, että maastrategiaan mitä läheisin suhde. Jos olosuhteet estävät laivaston aloitteenteosta, niin rannikkopuolustus turvaa sille välttämättömän tuen, joten se voi edullisimmin keskittyä, järjestyä ja varustautua voimainsiirtoon tai mahdollisimman tehokkaaseen puolustukseen. Suhde maastrategiaan on lähipitäen samantapainen. Turvaamalla tärkeimmät kohteet rannikolla ja pakottamalla vihollisen rajoittamaan hyökkäyksensä epäedullisemmille kohteille, rannikkotykistö valmistaa maihinnousutorjuntaan tarvittaville maavoimille tilaisuuden keskittyä, tai joutuvat joukot torjumaan vihollisen hyökkäyksen puolustukselle edullisissa maasto-olosuhteissa.

Edelliseen voidaan vielä huomauttaa, että ilmavoimat ovat aiheuttaneet vasta-aseen: ilmatorjuntatykistön synnyn. Sen käytön huomioonottaen rannikkotykistön yhteydessä voimme sanoa, että paitsi meri- ja maavoimille, takaa rannikkotykistö strategista vapautta myös ilmavoimille. Varsin selvän esimerkin suhteesta maastrategiaan tarjoaa Dardanellien operaatio. Linnakkeet ja miinoitukset kykenivät estämään laivaston läpimurron. Ne aikaansaivat ja varmensivat Turkin armeijalle aikaa, tilaisuutta ja strategista liikuntavapautta menestyksellistä maihinnousutorjuntaa varten, joten vihollinen ei saavuttanut helposti eikä edullisimmilla paikoilla tarvitsemaansa jalansijaa: sillanpääasemia. Miinojen käyttö laivastovoimien hyökkäysten torjumiseen ilman patterien tukea on turhaa tuhlausta. Tämä todettiin m. m. Dalnyin luona venäläis-japanilaisen sodan aikana. Edelleen lienee tässä yhteydessä syytä huomauttaa, että sekä ilmavoimat että rannikkotykistö valmistavat laivastovoimille strategista liikkumavapautta ja täyttävät ne tämän tehtävän rinnakkaisesti, joten kaikenmoiset vertailut lentokoneen tai tykin tehokkuussuhteesta ovat turhia.

Menemättä yksityiskohtiin tai tehtävien suoritustapaan esitetään seuraavassa lyhyesti ne rannikkotykistön tehtävät, jotka muodostavat koko maanpuolustukseen nähden sen toiminnan vaikuttavimman osan.

I. Vihollisen torjuminen meririntamalla ja muiden meririntaman aselajien tukeminen.

Edellä johdannossa esitetyn perusteella on rannikkotykistönkin, voidakseen muodostaa todella tehokkaan hyökkäysturvan, esiinnyttävä »kootuin voimin», t. s. meririntaman tykistö ei voi olla tasaisesti siroteltuna pitkin rannikkoa, vaan tykistösijoittelun painopisteet sovitetaan tärkeiden tukikohtien edustalle tai strategisesti tärkeiden kapeikkojen varsille. Painopisteissä on suojakohteen tärkeysasteesta riippuen maan yleisen materiaaliresurssin sallima suurin mahdollinen määrä aseistusta. Tällöin on pyrittävä siihen, että vaikuttavin osa rannikkotykistöstä pystyy ammutaan pitkin etäisyyksin, koska tätä vaatimusta on rannikkotykistön mahdollisuuksia tarkasteltaessa pidettävä eräänä kehityksen johtavana periaatteena.

Meripuolustuksen liikkumavapauden omaava osa, laivasto, tarvitsee varustamistaan ja korjauksiaan varten laivastoasemia ja operatiivisia tukikohtia, jotka luonnollisesti ovat varsin tärkeitä vihollisen hävitysmaaleja. Näiden saartaminen ja sulkeminen ovat myös vihollisvoimien tehtävinä. Lähisaartoa silmälläpitäen pidettiin etenkin ennen maailmansotaa välttämättömänä hyviä ulospääsymahdollisuuksia omalle laivastolle tukikohdistaan, jotta se ei jäisi saarroksiin ja menettäisi kokonaan toimintamahdollisuuttaan. Nykyään sukellusveneet, ilmavoimat ja miinoitukset vaikeuttavat saartavien laivojen kestävää oleskelua tukikohtien edustalla, joten lähisaarto ei ole enää samassa määrin vaikuttava ja yhtä odotettavissa oleva sotatoimi kuin ennen. On sen sijaan mahdollista, että vihollinen pyrkii estämään laivastovoimien ulospääsyn n. s. sulkusaartoa käyttäen sulkemalla väylät proomuilla ja laivoilla. Jos laivaston toimintavapaus tahdotaan säilyttää, niin tukikohtien puolustaminen ei voi jäädä itse laivastovoimille ja esim. suurempien korjaus- ja varustustehtävien aikana eivät ne voi omaa suojaansakaan tehokkaasti järjestää. Tukikohdilla pitää niin muodoin olla oma vakituinen puolustuksensa ja vieläpä sangen pitkälle kehitetyssä sotavalmiudessa (suoja- valmiudessa) oleva puolustus.

Laivaston toimintavapaus vaatii edelleen, että ne voivat turvallisesti suorittaa voimien siirron pitkin rannikkoväyliä. Käänteistehtävänä rannikkotykistölle tähän liittyy vihollisen laivasto-

voimien siirron estäminen rannikkoväyliä ja kapeikkoja pitkin. Saaristomaasto on suojatuin voimainsiirtotie ja samalla se tarjoaa parhaan tilaisuuden eri meripuolustusaseiden toisiaan tukevalle toiminnalle.

Maavoimien mahdollisuudet mairinnousujen torjumiseen samoin kuin myös niiden liikekannallepano ja keskitys ovat riippuvaiset hyvistä tieyhteyksistä. Mikäli rauta- ja maantiet ovat meririntaman puolustuksen ulottuvilla, osallistuu niiden suojaamistehtävään rannikkotykistö.

2. Meriliikenteen ja jatkuvan kaupallisen toiminnan turvaamistehtävä.

Siinä tapauksessa, että maan melkein koko ulkomainen kauppavaihto tapahtuu meren ylitse, on pääteltävissä, että vihollinen merivoimillaan ja osaksi myös ilmavoimillaan koettaa kauppateitä katkaista. Kauppaväylien suojeleminen on luonnollisesti ensi sijassa laivastovoimien tehtävänä ja vaikuttaa siis laivastovoimien kokoonpanoon, vahvuuteen ja toimintaohjeisiin. Mutta tällöin on myös useissa tapauksissa rannikkotykistön tuki mahdollinen ja tarpeellinen.

Laivaston taloudellisten olosuhteitten vuoksi lukumäärältään rajoitetut yksiköt on useimmiten pidettävä tehtävien suorittamisen takia koottuina, eikä niitä voida jakaa pitkäaikaisiin voimien hajoittamista merkitseviin tehtäviin, vaan on koetettava muilla taisteluvälineillä tulla toimeen. Saaristo ja paikalliset kevyet merivoimat eivät myöskään riitä merenkulun suojaksi. On lisäksi otettava lukuun, että vieras valta saattaa saaristoväylistäkin omata tai jo rauhanaikana vakoilutietä hankkia tietoja. Koska näin ollen paikalliset merivoimat eivät voi torjua yksin kauppaväyliä uhkaavaa vihollista ja varsinaiset laivastovoimat eivät useinkaan saata ennättää merenkulkua kaikissa uhatuissa kohdissa suojaamaan, niin voisivat maan elinehdolle tärkeät liikennetiet jäädä turvaa vaille, ellei niitä suojata lähtö- ja merellemenokohdissa sekä tärkeimmissä paikoissa väylien varsilla tykistöllä ja este-laitteilla. (Lienee syytä mainita, että keskiraskaan patterin pysyttäminen maksaa huomattavasti vähemmän kuin yksi ainoa keskikokoinen kauppalaiva ilman lastia. Kyseessä on siis suhteelli-

sen halpaan vakuutusmaksuun verrattava toimenpide.) Poikkeuksellisen harvinaisena on pidettävä tapausta, jolloin — niin kuin Italiassa maailmansodan aikana — rannikkoradoilla liikkuvat rautatiepatterit suorittivat kauppalaivojen saattamisen.

3. Puolueettomuuden turvaamiseksi tehtävä.

Sen johdosta, ettei julistettuakaan puolueettomuutta ennen vanhaan eikä vielä nykypäivinäkään aina pidetä kunniaissa, on asianomaisilla puolueettomuuden puoltamisoikeus ja -velvollisuus. (Haagin sopimuksen 10. art. edellyttää sitä.) Puolueeton valtio torjuu niinmuodoin puolueettomuuden loukkaukset tarpeen tullen asevoimalla, eivätkä sotaakäyvät voi sitä pitää sodan aiheena. Tästä asiaintilasta johtuen: pienilläkin rannikkovaltioilla tulee puolueettomuuden turvaamistakin silmälläpitäen ja sotaan sekaantumisen estämiseksi olla sellainen *meripuolustus, jonka kyvyn torjua puolueettomuuden loukkaukset jokainen sotaakäyvä valtio tunnustaa tehokkaaksi.* (Maailmansodan aikana esim. Ruotsi, Norja ja Tanska joutuivat koko ajan aseellisesti suojaamaan puolueettomuuttaan. Niiden meripuolustusvoimat pantiin liikekannalle heti sodan alussa ja suorittivat näiden maiden laivastot, kiinteä rannikkopuolustus ja merenkulkuhenkilöstö niin materiaaliin kuin henkilökuntaan nähden rasittavaa palvelusta puolueettomuuden ylläpitämiseksi ja merenkulun sekä kalastuksen turvaamiseksi.)

Puolueettomuusloukkausten täytyy muodostua vaikeasti suoritettaviksi ja menetyksiä vaativiksi yrityksiksi. Ellei sanojen takana ole voimia, niin käsite puolueettomuusturva olisi vain tyhjä sananparsi. Sotaakäyvät eivät saa lakata sitäpaitsi pelkäämästä asianomaisen puolueettoman valtion liittymistä vastapuoleen. Jos ne tätä seikkaa pitävät merkitykseltään mitättömänä, niin ne myöskin varsin helposti ryhtyvät puolueettomuuden loukkauksiin.

Sotilaspoliittisen aseman huomioonottaen ovat seuraavantapaiset muodot todennäköisiä puolueettomuuden loukkauksille:

1. aluevaltauksset tilapäisten tukikohtien järjestämiseksi ensisijassa meri- ja ilmavoimille.

2. sotatoiminta aluevesillä vastapuolen tai toisen puolueettoman valtion alamaisia ja omaisuutta vastaan, esim. hyökkäys sotalaivoja vastaan tai kauppalaivojen takaa-ajo ja upottaminen;

3. sotaikäyvän puolen sotavoimien oleskelu aluevesillä voimassaolevien kansainvälisten määräysten vastaisesti;

4. kauppamerenkulun häiritseminen.

Voimme lyhyesti todeta, että kohdan 1. määrittelemä puolueettomuuden loukkaus tapahtuu yhdistetyn operaation suorituksella ja saa se tällöin maihinnousuyrityksen luonteen. Vastatoimenpiteet ovat samankukaiset kuin maihinnousutorjunnasta on esityksessä aikaisemmin mainittu ja on rannikkotykistön osuus tällöin tärkeä, koska maihinnousutorjunta useissa tapauksissa pakostakin jää pääasiallisesti rannikkotykistön tehtäväksi. Kohdissa 2.—4. esitetyissä tapauksissa ovat laivastovoimat luonnostaan välittömänä suojana, mutta usein tukeutuen rannikkopuolustusvoimiin.

Meripuolustus saatetaan puolueettomuuden turvaamiseksi asettaa joko kokonaan tai vain osaksi liikekannalle.

Maa voi yleensä samoilla edellytyksillä, mitkä sillä on sodankäyntiä varten, turvata puolueettomuutensa, vaikkakin siinä toiminnassa — mitä esim. meihin tulee — laajat valvonta-alueet, vähäinen liikkuva materiaali, sotaikäyville soveltuvien tukikohtien runsaus ja vapaan toiminta-alueen ahtaus tekevät tehtävän varmastikin sangen rasittavaksi meripuolustukselle ja harkintaa, mutta samalla päättävää esiintymistä vaativaksi. Sellaisten kohteiden, kuten Ahvenanmaa, Suursaari, Lavansaari, Tytärsaari ja Seiskari, turvaaminen puolueettomuuden loukkauksilta saattaa helposti muodostua ylivoimaiseksi tehtäväksi, olletikin senkin takia, ettei rauhanaikaista aseistamista (esim. tykistöpuolustuksen sijoittamista) saa niillä suorittaa. Kansainvälisissä sopimuksissa on yleisenä periaatteena mainittu (Haagin XII yleissopimus), että puolueettomalta valtiolta ei voida vaatia voimainponnistuksia, jotka ovat ilmeisessä epäsuhteessa sen käytettävissä oleviin keinoihin. Etenkään ei puolueettomalta valtiolta, jolle n. s. takuuvaltiot eivät ole antaneet ajoissa tehokasta apua, voida vaatia uhrautumista enempää kuin mitä se itse katsoo voivansa omat etunsa huomioonottaen tehdä.

4. Rannikkotykistö ja ilmatorjuntatehtävä.

Tämän otsakkeen ilmaiseva kysymys on erikoisesti ollut viime aikoina päivänkysymyksenä alan ammattimiehille. Voimme käsitellä sitä kahdeltakin eri päämääriin pyrkivältä kannalta.

Ensinnäkin on niin Yhdysvalloissa kuin Ruotsissa pohdittu kysymystä maan koko ilmatorjunnan yhdistämisestä rannikkotykistöön ja tästä on (Ruotsissa mietinnössä »Luftförsvarsutredningens betänkande» ja eversti Broman eräessä esitelmässään) johdettu ajatukseen hallinnollisestikin oman, armeijan ja laivaston kanssa rinnakkaisen aselajin muodostamisesta. Toiseksi on pohdittu kysymystä rannikkotykistön materiaalin kehittämisestä täysin soveltuvaksi ilmatorjuntaan.

Yhdysvalloissa on edellisen kysymyksen ratkaisu varsin käytännöllisesti ja ennakkoluulottomasti jo pääasiallisesti tehty. Tästä kirjoittaa eräs USA:ssa jonkin aikaa palvellut ruotsal. kapteeni Nyman matkaselostuksessaan seuraavasti:

»Paikallisen ilmatorjunnan ja myös kenttäarmeijan ilmatorjunnan järjestely rannikkotykistön puitteissa on kehittynyt maailmansodan jälkeiskautena. En milloinkaan kuullut tämän järjestelyn tarkoituksenmukaisuutta asetettavan epäilyksen alaiseksi. Omat huomioni eivät myöskään millään tavoin viittaa siihen, että ilmatorjunnan yhdistäminen kokonaan rannikkotykistöön olisi heikentänyt ilmatorjunnan teknillistä kehitystä, tai että rannikkotykistön kyky suoriutua tehtävistään meririntamalla olisi alentunut. Päinvastoin näytti minusta, että ilmatorjunnan yhdistäminen oli antanut meririntaman tykistölle arvokkaita vaikutteita uusien tulenjohtolaitteiden kehittämässä. Upseerien koulutuksessa on Coast Artillery Schoolissa huomiota kiinnitetty yhtä paljon ilmatorjuntaprobleemiin kuin puhtaasti rannikkotykistöllisiin kysymyksiin. Upseerien siirto it.tykistöstä rannikkotykistöön ja päinvastoin ei kohtaa mitään vaikeuksia. Meririntaman tykistön ja it.tykistön sukulaissuhdetta valaisee sekin seikka, että kaikilla meririntaman pattereilla on ylimääräisenä harjoitustehtävänä ilmatorjuntamateriaalin miehittäminen.»

Seuraavien syiden on esitetty puoltavan k. o. yhdistämistä:

1. Rannikko- ja ilmatorjuntatykistöillä on sisäinen samaluonteisuus, joka aiheuttaa sen, että rt. kykenee vaikeuksista hoitamaan myös it:n tehtävän. Tehtävän teknillinen suoritus sopeutuu yhden ja saman henkilön kyvyn puitteisiin. Ammunta nopeakulkuisiin maaleihin edellyttää nimittäin tykistöllistä käsitys- ja näkemyskykyä, jota oleellisesti luonnehtii maalin liike. Sitäpaitsi esiintyy kummassakin tapauksessa pitkälle kehittynyt mekani-

soituminen, joka, vaikkakin jonkin verran eroavana, kuitenkin on sisäisenä yhdyssiteenä.

2. Useiden syiden perusteella on rannikkotykistön hoidettava oma ilmatorjuntansa. Tässä yhteydessä juuri kysymys rt:n merimaaleja varten olevan materiaalin kehittämisestä ilmatorjunta-tehtävään työntyy varsin oikeutetusti esiin. Nykyisten käsitysten mukaan tulee näet kaikki tapaukset, jolloin jotakin tykistöä voidaan ilmatorjuntaan käyttää, ottaa lukuun. Tämä tarkoittaa, että siis muikin kuin varsinainen it.tykistö tulee kyseeseen taisteltaessa ilmamaaleja vastaan ja tällöin tykit, joiden lavetti sallii sivusuuntauksen ja joiden kalib. on 15 cm tai sitä pienempi. Voimme näin ollen todeta, että rt:n käyttöä ilmatorjuntaan puoltavat taloudelliset näkökohdat sekä tykistön kehityksen selvästi havaittavissa oleva suunta. Jos vain varsinaiseen ilmatorjuntatykistöön luotettaisiin, niin voisi jäädä käyttämättä laajan rt.patteriverkon osanotto ilmahyökkäysten torjuntaan.

Vaikka rannikkotykistö on sinänsäkin meririntaman puolustuksen perusehtoja, kuten alussa on pyritty osoittamaan, niin merkitsee ilmatorjuntatehtävän siihen yhdistäminen sen kehittämistä vieläkin tärkeämmäksi voimatekijäksi. Ilmarintaman puolustus tulee ilma-aseen käytön nykyiset mahdollisuudet huomioonottaen antamaan todennäköisesti runsaasti toimintaa rannikkotykistölle, joten otaksumat passiiviseksi, vaikkakin olemassaolollaan hyökkäyksiä estäväksi puolustukseksi jäämisestä jäävät kaikkea tukea vaille.

Eräissä maissa mahdollisesti voitaneen tyytyä rannikkotykistömuodostelmien perustamiseen liikekannallepanon ja sodan aikana varsin vajavaisen rungon varaan, mutta vain siinä tapauksessa, että etäisyydet todennäköisen vihollisen tukikohtiin ovat pitkät ja että ensikäden suojan maalle muodostavat toimintavalmiit ja riittävän vahvat liikkuvat merivoimat. Ei mikään rannikkovaltio ole kuitenkaan mennyt kovinkaan pitkälle tällaisessa rannikkotykistön voimien »varastoimisessa». Sen sijaan, jos yllätysvaara on olemassa ja vihollisen sotatoimilinjat tärkeille kohteille ovat lyhyet, on rannikkotykistöön nähden tarpeellinen hyvinkin korkea

suojavalmius. Rannikon useilla kohteilla on rt:n oltava vahvuuteen ja valmiuteen nähden kykenevä torjuvaan puolustukseen aivan sodan alkuhetkinä, hetkinä, jolloin laivastovoimien ja armeijan keskitykset ovat käynnissä. Rannikkotykistö on näin ollen rauhanaikanakin aselaji, jonka toiminnalle rajasetupalvelukselle ominainen varuillaanolo antaa sävyn. Kuitenkin niissä paikoissa, joiden puolustus ilmeisesti saattaa tulla kysymykseen vain erikoistapauksissa eikä mitenkään heti sodan puhjetessa, riittää ainoastaan rauhanaikainen puolustuksen hyvä suunnittelu ja valmistelu.

Rannikkotykistön asemasta ja tehtävistä.

Aineistoa:

1. Prik. Kenraali Embick USA: — The Role of Seacoast Fortifications (Coast Art. Journal, Jan. v. 1931).
  2. Kapt. Bryan L. Milburn: — The Relation of Harbour Defenses to Naval and Military strategy. (Coast Art. Journal Sept.-Oct. 1932).
  3. Ev. luutn. H. Öhngren: — Kustartilleriets betydelse för Sveriges försvar. (Sv. K. A. T. 1932).
  4. Ev. C. Bromanin esitys Sv. K. A. T:ssa v. 1932 ilmatorjunnan liittamisestä rannikkotykistöön.
  5. Kirjoittajan luennot RT:n taktillisilla kursseilla N:o 2 ja Laivastoups. takt. kurssilla N:o 2 v. 1932.
-